

KATILIMCI DÖNÜŞÜM EĞİTİM SUNUMU

İÇERİK

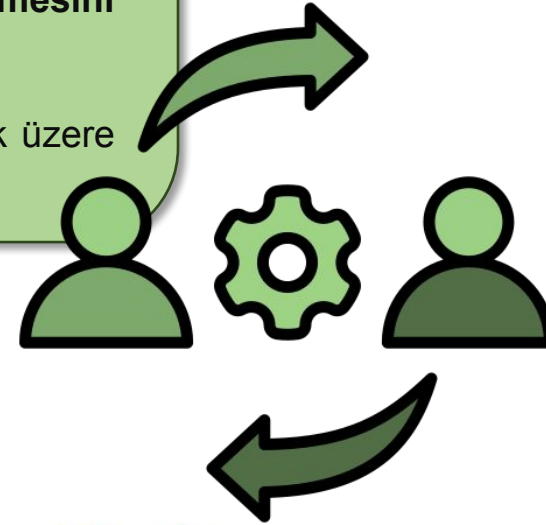
- Katılımcı dönüşüm nedir?
- Katılımcı dönüşüm süreçlerinin ana prensipleri nelerdir?
- Toplumsal katılım nedir? Neden önemlidir?
- Toplumsal Katılım süreçleri ve Arnstein'in katılım merdiveni teorisi nedir?
- Etkili toplumsal katılım süreci yönetiminin adımları nasıl tanımlanır?
- Toplumsal katılım sürecini güçlendiren ana elementler nelerdir?
- Örnek uygulamalar (Dünya ve Türkiye)
- Soru-Cevap

Katılımcı Dönüşüm Nedir?

Katılımcı dönüşüm, bireylerin, toplulukların ve paydaşların, toplumun çeşitli alanlarında dönüşümsel değişimini hedefleyen, karar alma ve uygulama süreçlerine aktif olarak katıldığı işbirlikçi bir süreci ifade eder.

Bu yaklaşım, çeşitli bakış açılarının dahil edilmesini, **hassas grupların güçlendirilmesini ve demokratik karar alma süreçlerinin teşvik edilmesini** vurgular.

Katılımcı dönüşüm, sosyal, ekonomik, çevresel ve siyasi alanlar da dahil olmak üzere geniş bir yelpazede uygulanabilir.

Karbon Nötr Kentlere Geçişte Katılımcı Dönüşüm Neyi İfade Eder?

Binalar

Yenilenebilir Enerji

Ulaşım

Atık Yönetimi

Tarım

Su Yönetimi

Sanayi

Turizm

Karbon nötr kentlere geçiş, sadece **çevresel** değil, aynı zamanda **sosyal ve ekonomik dönüşüm gerektirir**. Ancak bu tür büyük bir değişimin etkili olabilmesi için vatandaşların ve diğer paydaşların süreci anlamaları, katılmaları ve desteklemeleri şarttır. Katılımcı dönüşüm, geçiş sürecinde bu birlikteliği sağlar ve çeşitli açılardan karbon nötr kentlerin oluşumuna katkıda bulunur:

Toplumsal
Farkındalık
ve Bilinç

Politikaların
Benimsenme
si ve
Uygulama
Kolaylığı

Yerel
İhtiyaçlara
Göre
Çözüm
Üretme

Ekonomik
Katkı ve
Yeni İş
Fırsatları

Katılımcı Dönüşümün Temel İlkeleri

Katılımcı Dönüşüm ➤ Toplumsal Katılım

Katılımcı dönüşüm süreci,
güçlü bir toplumsal katılımı
zorunlu kılmaktadır.

Toplum

Ortak coğrafyaya veya
ilgi alanına sahip
paydaşlar (kişiler veya
gruplar)

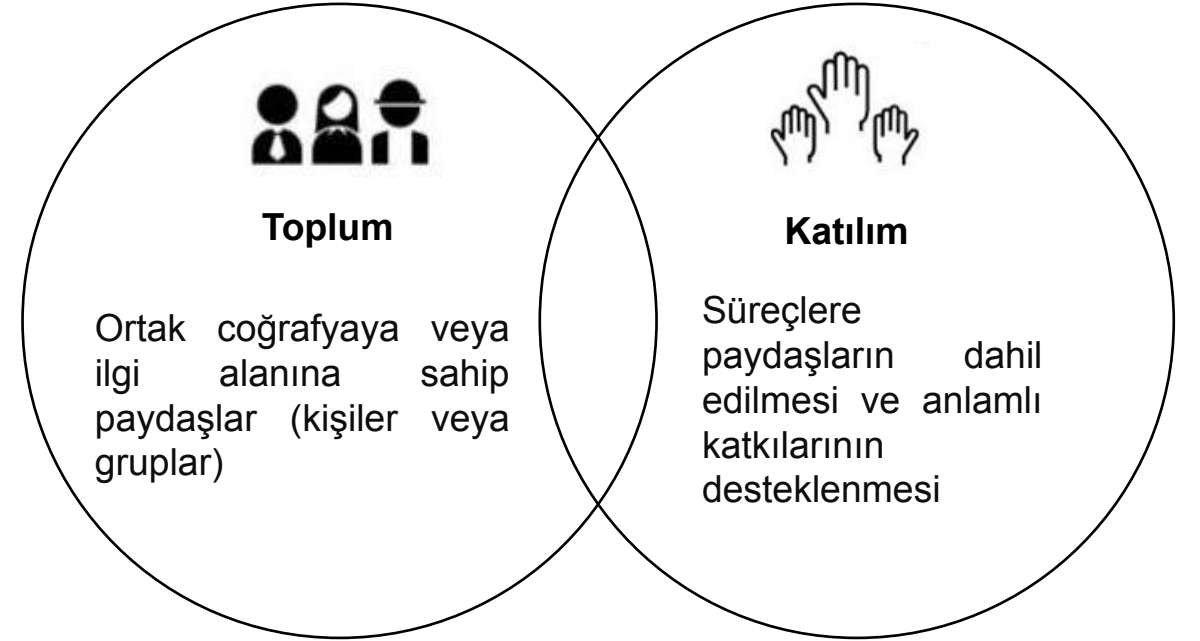

Katılım

Süreçlere
paydaşların dahil
edilmesi ve anlamlı
katkılarının
desteklenmesi

Katılımcı Dönüşüm ➤ Toplumsal Katılım

Katılımcı dönüşüm süreci,
güçlü bir toplumsal katılımı
zorunlu kılmaktadır.

Toplumsal Katılıma Giriş

“Toplumsal Katılım”

Türkçe literatürde genellikle “vatandaşların, kamunun karar ve faaliyetlere **doğrudan katılımını**” ifade etmek için kullanılmaktadır.

« Bir grup vatandaşın, devletin karar alma sürecine etki etmek için öğrenme, görüşlerini ifade etme ve ortak alanlarını keşfetme yolunu ifade eden katılımcı bir süreç » *(Lukensmeyer ve Jacobson, 2013)*

« Vatandaşların ihtiyaçlarını, ilgilerini ve değerlerini devletin, karar verme sürecine dahil eden bir mekanizmadır. » *(Creighton, 2005)*

Toplumsal Katılımın önemine yönelik tartışmalar nasıl başladı?

1980 sonrası dünya ölçeğinde yaşanan ekonomik, sosyal ve siyasi değişimler

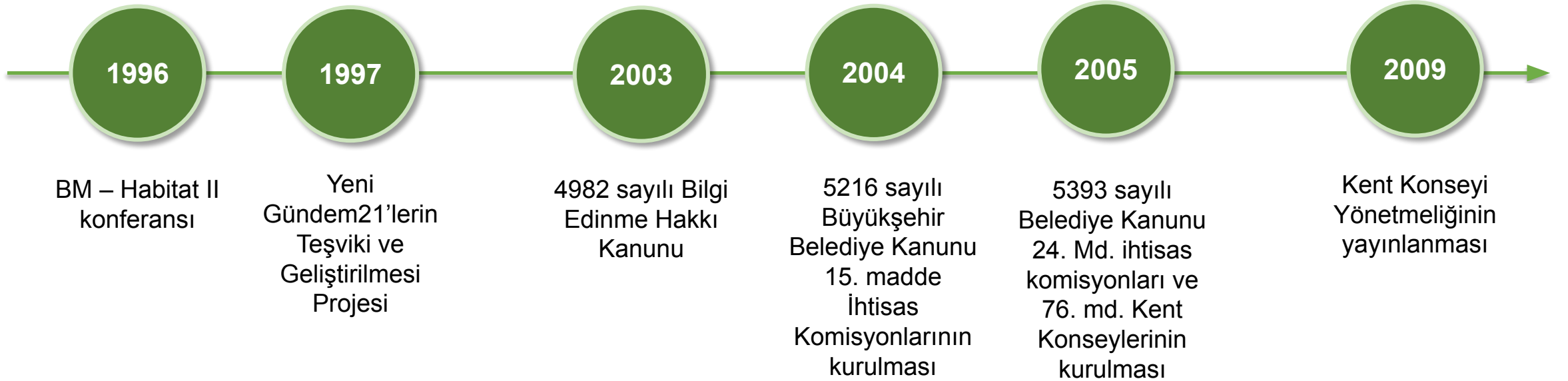
- Küreselleşmenin etkisiyle ulusal sınırların önemini yitirmesi,
- Sermayenin uluslararasılaşması,
- Devletin ulusal kalkınmadaki rolünün azalması,
- Yerelin ön plana çıkışı
- Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler
- Bireye ve insan haklarına öncelik verilmesi gibi sebeplerle

**Temsili
Demokrasi**

**Çoğulcu ve Katılımcı
Demokrasi**

Ulusal Ölçekte Katılım Politikaları

Yerel yönetimlerde güncel katılımcı mekanizmalar; Stratejik planlar, yerel eşitlik eylem planları, kent konseyleri, bütçe izleme, toplumsal eşitlik birimleri

Toplumsal Katılım Neden Önemlidir?

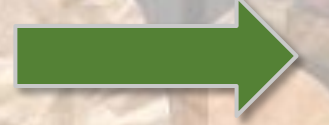
2. KATILIMCI PLANLAMA

DÜNYA VE TÜRKİYE'DE GELİŞİMİ

Yerel Yönetimlerde Katılımcı Mekanizmalar

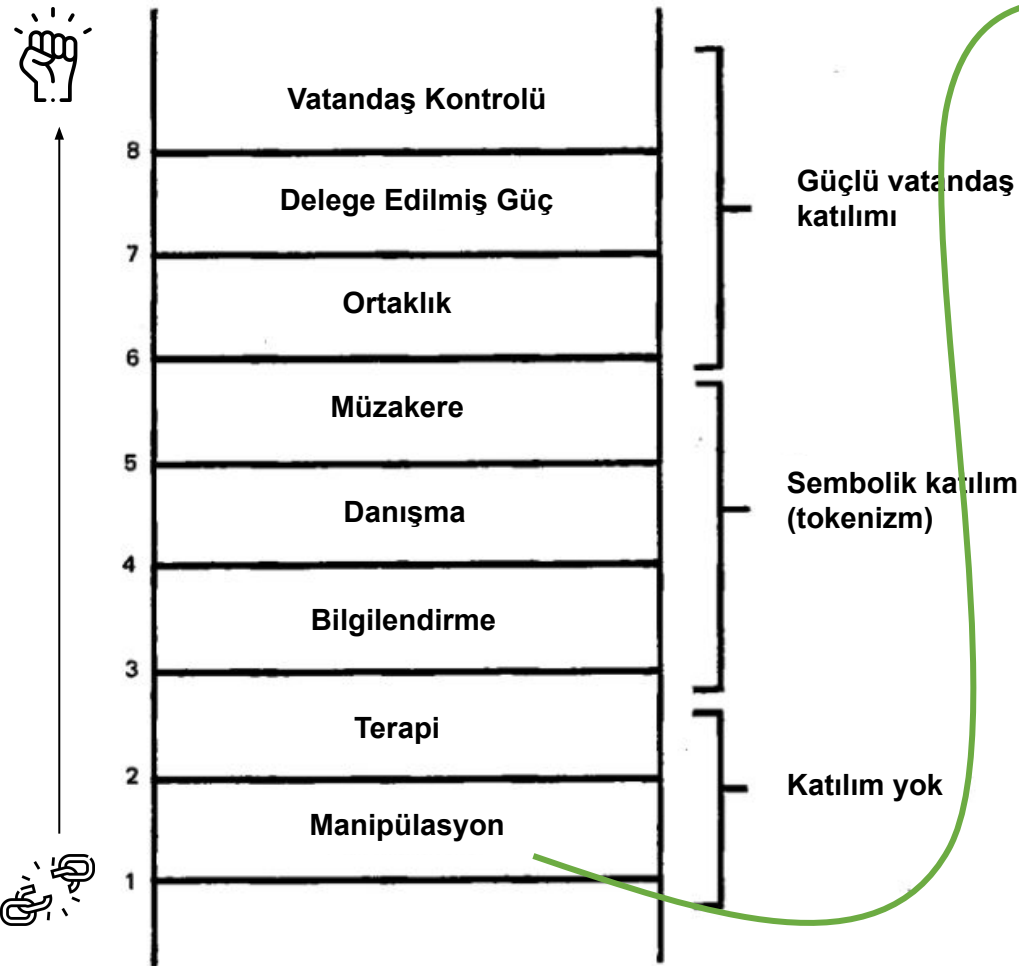
Stratejik Planlar	Yerel Eşitlik Eylem Planları	Kent Konseyleri	Bütçe İzleme	Toplumsal Eşitlik Birimleri
•5393 / 41. madde •Stratejik planlar yerel yönetimler ile sivil toplum arasında çözüm odaklı ve yapıcı diyalog kurmaya imkan sağlayan araçlardır. • Hazırlık süreçlerinde katılımın talep edilmesi ve sağlanması halinde iki taraf arasında işbirliği temelli ilişkilerin kurulmasına imkan sağlar. • Stratejik planlar yerel yönetim politikalarının sürdürülebilirliğini, hesap verebilirliklerini ve şeffaflıklarını sağlamanın en önemli araçlarıdır.	•Yerel Eşitlik Eylem Planları yerel yönetimlerde toplumsal cinsiyet eşitliği anlayışını yerleştirme genel hedefi doğrultusunda kadınların yerel karar alma süreçlerine katılımını arttırmak ve gündelik hayat koşullarını iyileştirmek amaçlı strateji belgeler ve eylem planlarıdır. •Bu planlar tıpkı stratejik planlar gibi çok yıllık hazırlanır ve gerekli görüldüğünde revize edilebilirler. •Örnek; Nevşehir Yerel Eşitlik Eylem Planı'nın (YEPP) BM, İçişleri Bakanlığı ve Sabancı Vakfı ortak çalışması ile 6 pilot ilde başlatılmış.	•5393 / 76. Madde •Kent konseyleri, kentlerin kalkınma sorunlarını ve ihtiyaçlarını tartışmak ve bunlara çözümler geliştirmek üzere, merkezi yönetim, yerel yönetimleri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve sivil toplumu bir araya getiren yönetim mekanizmalarıdır. • Kent konseyleri, görev alanına giren konularda meclis ve çalışma grupları oluşturabilir. Kent konseyleri bünyesinde kadın, gençlik, engelli, çocuk ve yaşlı meclisleri ile çevre, sağlık, tarih, ulaşım, kültür, medya gibi alanlarda çalışacak çalışma grupları gönüllük esasına dayalı olarak kurulmaktadır.	•5393 /25. madde •Merkezi ve yerel yönetim bütçelerinin izlenmesi sivil toplumun demokratik gözetim alanındaki işlevini yerine getirebilmesi açısından en önemli araçlardan biridir. •Bütçelerin izlenmesi kaynakların ne kadar yerinde, etkin ve etkili kullandığı konusunda değerlendirmelerin yapılabilmesine imkan verir ve idarelerin hesap verilebilir kılınmasının önünü açar. •Örnek; Kamu Harcamaları Platformu 2015 Yılı İstanbul Büyükşehir Harcamaları İzleme Raporu	•Toplumsal Eşitlik Birimleri dezavantajlı grupların hizmetlerden ve kaynaklardan eşit şekilde yararlanmasının sağlanmasını, yerel yönetimlerin karar alma süreçlerine vatandaş katılımının artırılması ve geliştirilmesi için sosyal dışlanma ve ayrımcılığı önlemek ve cinsiyet eşitliğini sağlamaya yönelik çalışmalar yürüten yapılardır. •Günümüzde bazı Belediyeler kendi bünyelerinde Toplumsal Eşitlik Birimleri kurmuşlardır (İstanbul Beşiktaş Belediyesi, İstanbul Beylikdüzü Belediyesi, Ankara Çankaya Belediyesi, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi vb.).

Toplumsal Katılım Süreçlerinin Sınıflandırılması

**Arnstein'in Vatandaş
Katılım Merdiveni*

Katılım Merdiveni

1. Manipülasyon:

Katılımın "yanıltıcı" bir biçimi olan *manipülasyon*, kamu kurumlarının, yetkililerin veya yöneticilerin, vatandaşları, onlara güç vermemek için kasıtlı olarak üretilmiş bir süreçte kendilerine güç verildiğine inandırarak yanıltmalarıyla ortaya çıkar.

- Vatandaşlara bilgi verilmez veya yanlış bilgi verilir.
- Görüşleri alınmaz veya dikkate alınmaz.

2. Terapi:

- Vatandaşlara bilgi verilir, ancak pasif bir şekilde katılırlar.
- Görüşleri sorulur, ancak karar verme sürecine gerçek bir etkileri yoktur.

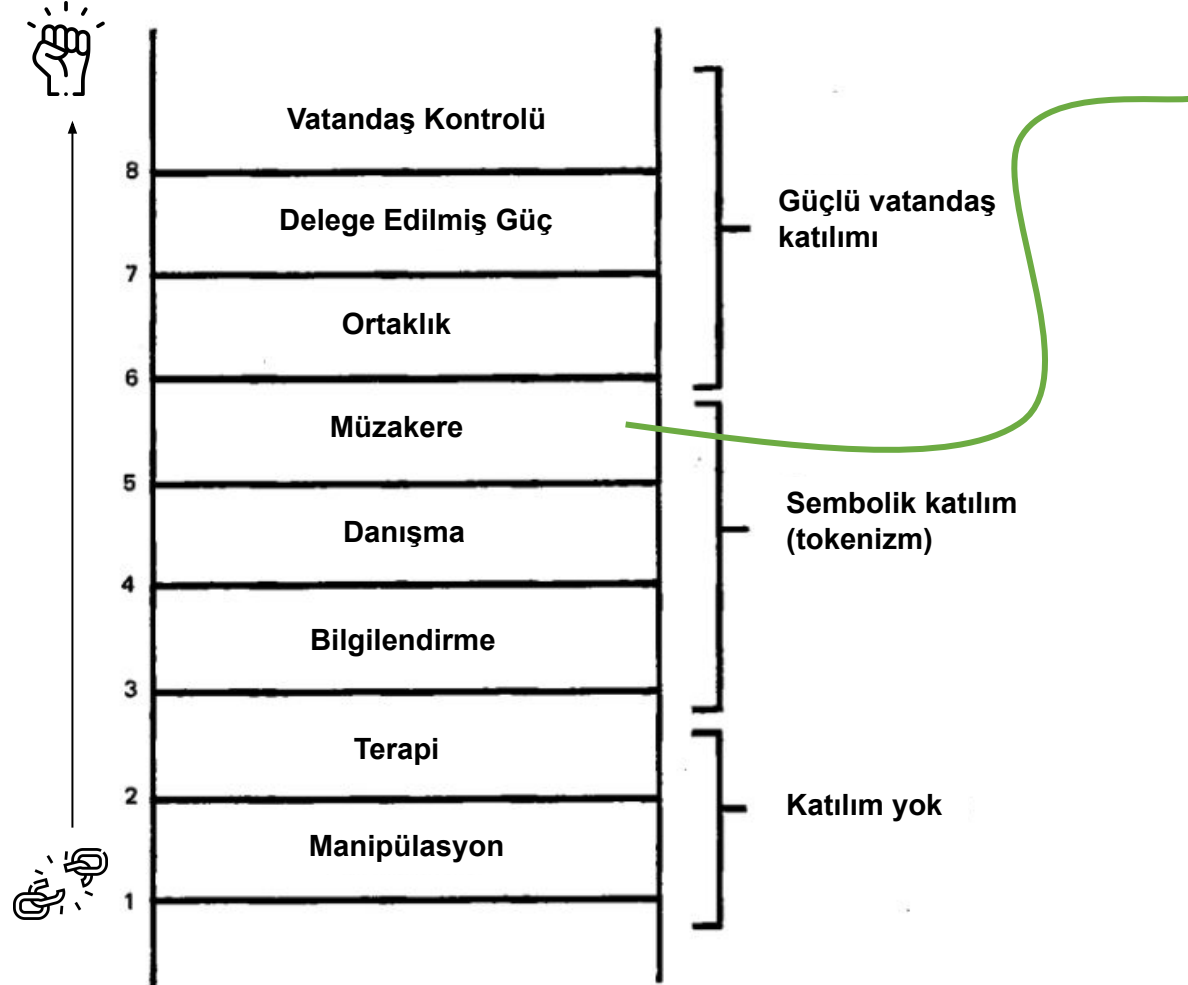
3. Bilgilendirme:

- Vatandaşlara bilgi verilir ve projeyi anlamaya teşvik edilirler.
- Görüşleri sorulur, ancak karar verme sürecine sınırlı bir etkileri vardır.

4. Danışma:

- Vatandaşlara projede yer alma izni verilir, ancak gerçek bir güce sahip değildir.
- Görüşleri bir danışma kurulu aracılığıyla sembolik olarak alınır ancak karar verme sürecini etkilemez.

Katılım Merdiveni

5. Müzakere:

- Vatandaşlar ve karar vericiler arasında bir güç dengesizliği vardır.
- Vatandaşlar, bazı tavizler koparabilir, ancak nihai karar verme yetkisi karar vericilerde kalır.

6. Ortaklık:

- Vatandaşlar ve karar vericiler eşit güce sahiptir.
- Kararlar birlikte alınır ve her iki taraf da sonuca bağlıdır.

7. Delege Edilmiş Güç

- Vatandaşlara karar verme yetkisi verilir.
- Karar vericiler, vatandaşlara hesap vermekle yükümlüdür.

8. Vatandaş Kontrolü:

- Vatandaşlar, tüm güce sahiptir.
- Karar vericiler, vatandaşlara karşı sorumludur.

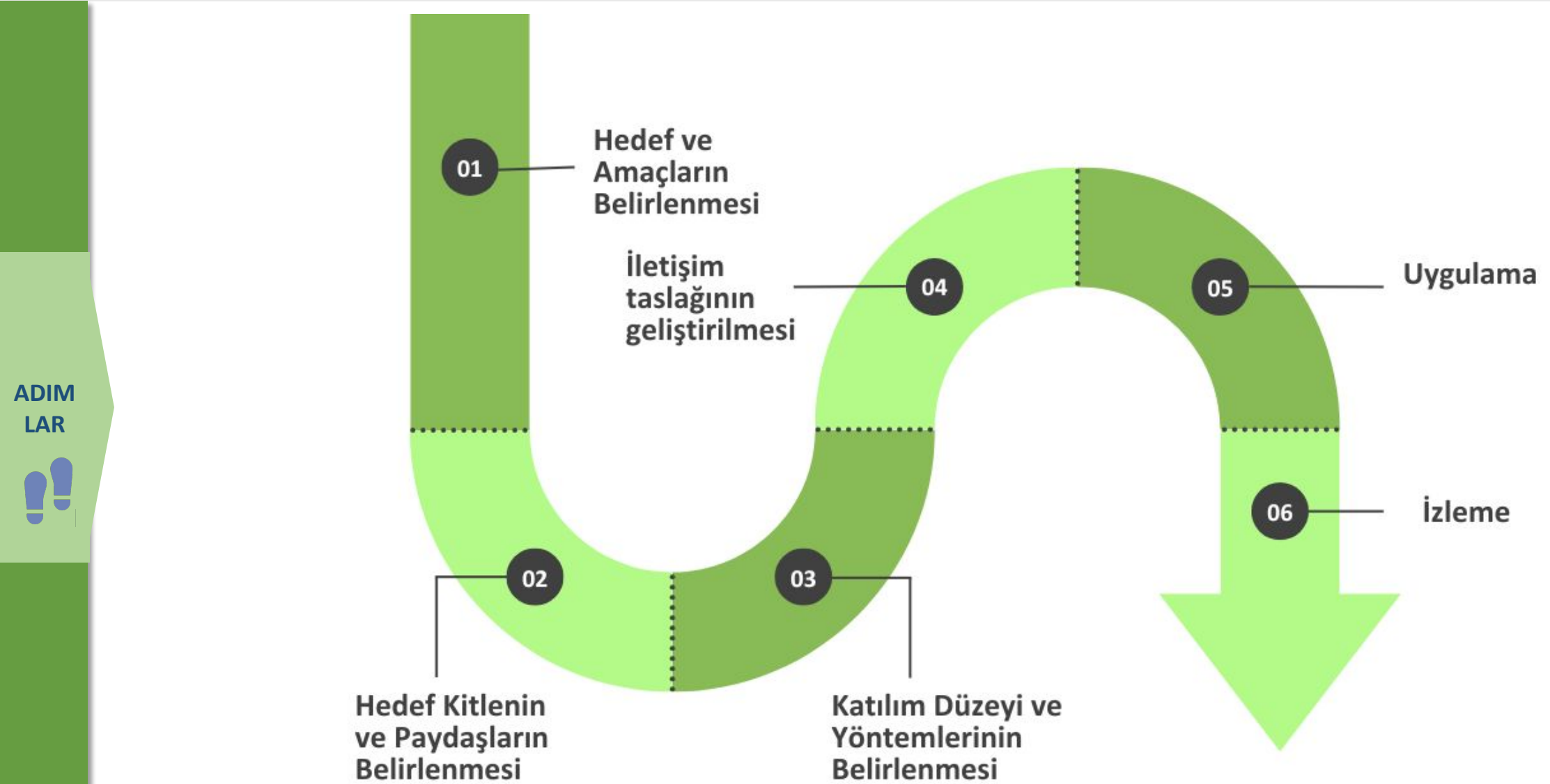
Yerel yönetimlerin toplumsal katılım süreçlerini hangi basamakta değerlendiriyorsunuz?

www.menti.com

3664 9464

Toplumsal Katılım Sürecinin Adımları

1. ADIM: Hedef ve Amaçların Belirlenmesi

- Katılım yoluyla neyi başarmak istiyoruz?
- Bilgi mi topluyoruz?
- Bir projeyle ilgili geri bildirim mi arıyoruz?

Konunun paydaşlar için **spesifik ve uygun** olduğundan emin olun.

Elde edilen bilgilerle yapmayı düşündüğünüz şeyin mümkün olduğundan emin olun.

Konuyu, etkileşime geçmek istediğiniz kişilerin anlayacağı şekilde çerçeveleyin.

Örneğin;

Kentte enerji dönüşümü ve yenilenebilir enerji entegrasyonu ile neyi başarmak istiyorsunuz?

Karbon emisyonlarını ne kadar azaltmak istiyorsunuz?

Hangi yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanmak istiyorsunuz?

Topluluktan nasıl bir katılım bekliyorsunuz?

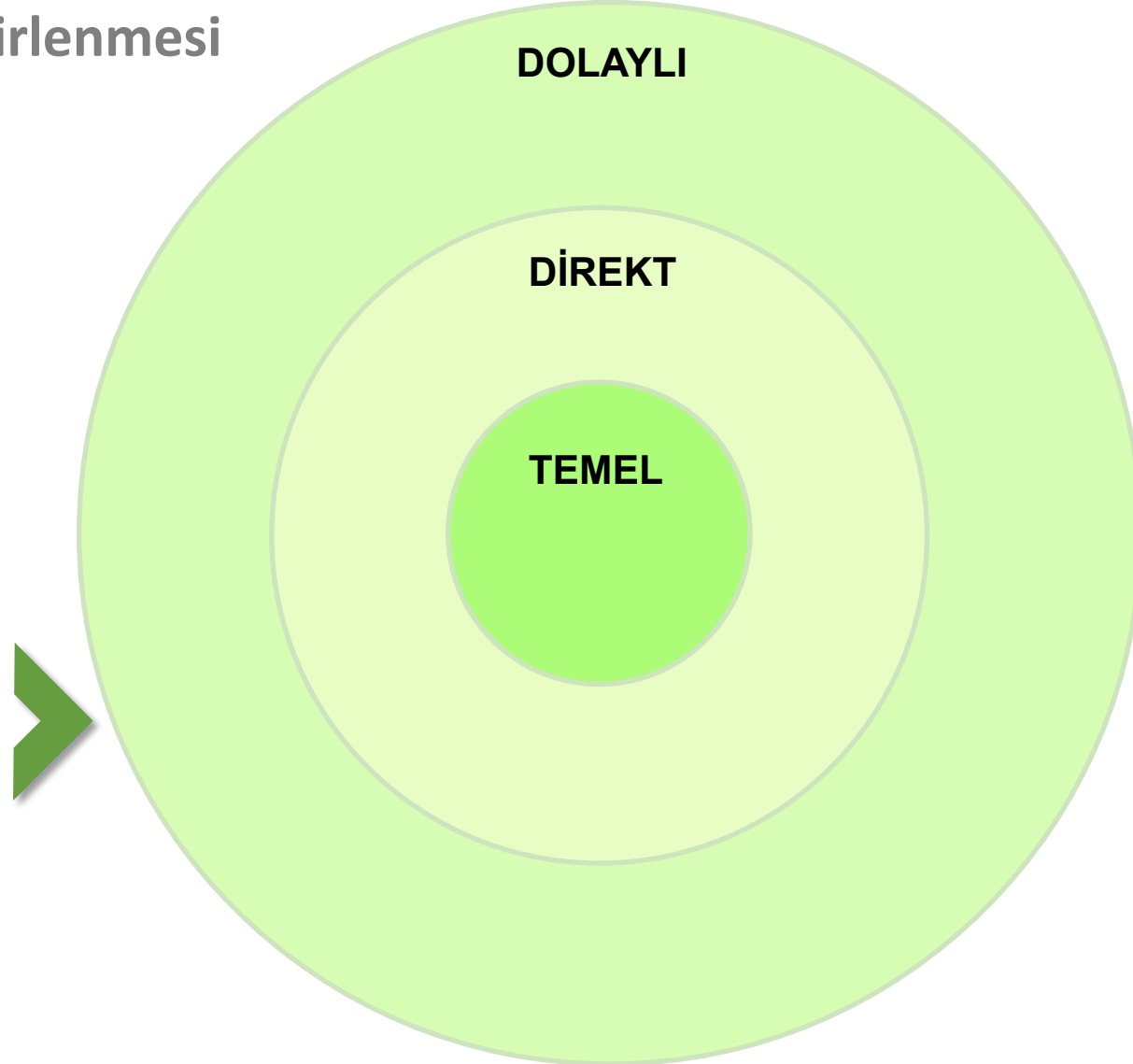
2. ADIM: Hedef Kitlenin ve Paydaşların Belirlenmesi

- Kimlere ulaşılmalı?
- Kimler söz sahibi olmalı?
- Hangi paydaşın sürece etkisi yüksek?
- Hangi paydaşın etkilenebilirliği yüksek?
- Hangi paydaşın erişim kısıtlı?

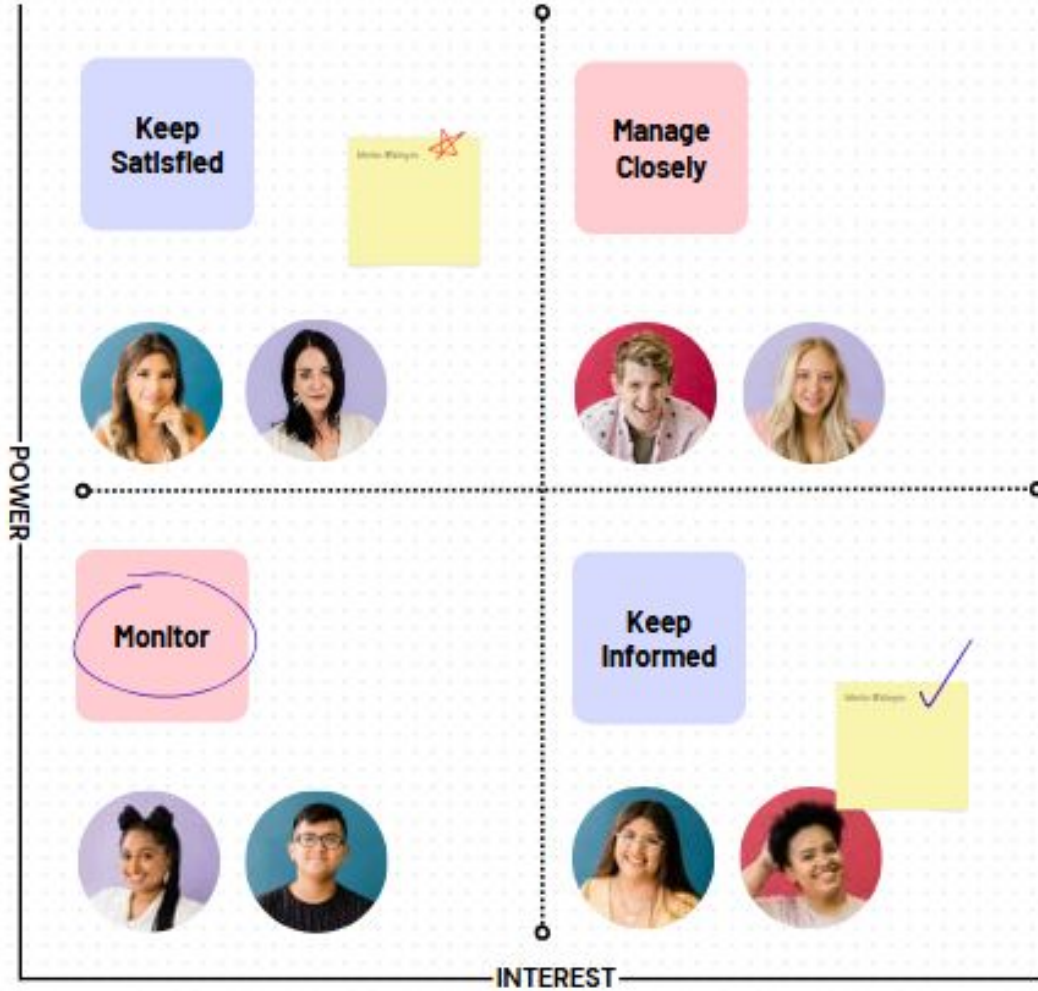
Kentte kimler yaşıyor ve çalışıyor?

! Farklı grupların (örneğin, mahalle sakinleri, işletmeler, sivil toplum kuruluşları) enerji dönüşümü ve yenilenebilir enerji entegrasyonu ile ilgili farklı endişeleri ve öncelikleri var mı?

« Bazı konuların farklı düzeylerde ve birden fazla hedef kitlenin katılımını gerektirdiğinin farkına varmak önemlidir. »

2.
ADIM

Etkileyen

İlgi Yüksek / Müsait

3. ADIM: Katılım Düzeyi ve Yöntemlerinin Belirlenmesi

«Her biriyle iletişim kurmanın en iyi yollarını düşünmeye başlayın»

“Hedef kitleye ulaşmak ve hedeflerinize ulaşmak için en uygun yöntem hangisi? ”

Katılım düzeyi için;

- Amaç fikirler için destek almak mı, süreci başından itibaren paydaşlar ile yürütmek mi istenilmektedir?
- Bir problem üzerinde karşıt görüşlü paydaşlarla birlikte çalışılmak ve potansiyel Bir işbirliğine varılmak mı istenilmektedir?
- Karar verme sürecinin tamamı mı, bir kısmı mı kamuya bırakılacaktır?

Bilgilendirmek ☐ Danışmak ☐ Dahil etmek ☐ İşbirliği ☐ Yetkilendirme

3. ADIM: Katılım Düzeyi ve Yöntemlerinin Belirlenmesi

- Belirli yöntemlerin kullanımına yönelik yasal bir zorunluluk var mı?
- Geçmişte benzer plan veya projelerde hangi yöntemler başarılı şekilde uygulanmıştır?
- İlgili paydaşlar, katılım süreçlerinde tercih ettikleri yöntemleri ifade etme imkanı buldular mı?
- Belirli yöntemlerin avantajları ve dezavantajları nelerdir?
- Yöntemin, ilgili paydaşlara ulaşma konusunda ne kadar etkili olacağı değerlendirildi mi?
- Her bir etkinliği verimli bir şekilde hayata geçirmek için yeterli zaman ve kaynak mevcut mu?

Halka Açık Toplantılar ve Çalıştaylar

Sosyal Medya ve Online Platformlar

Odak Grup Toplantıları

Anketler

Hedef Kitle Etkinlikleri

3. ADIM: Katılım Düzeyi ve Yöntemlerinin Belirlenmesi

Dinleyicilerin ihtiyaçları için hazırlık yapın (dil engelleri, ulaşım)

Eğitilmiş kolaylaştırıcılar kullanın: Objektif kalmayı, çatışmayı nasıl yöneteceklerini ve katılımcıların dinlendiklerini hissedebilecekleri ortamlar yaratın

Bir gündem hazırlayın, bilgi notu basit broşür vb. materyaller dağıtın

İnsanların **süreçten memnuniyet düzeylerini belirtmeleri için bir yol sağlayın**; anahtar soruları içeren bir inceleme sayfası hazırlayın.

Dinleyicilerin **ek bilgi almak isteyip istemediğini sorun** ve özellikle bu amaç için iletişim bilgilerini toplayın.

Telefon numaraları, e-posta adresleri, Web adresi, sosyal medya sitesi adresleri vb. sağlayarak insanlara etkileşimde bulunabilecekleri ek yollar hakkında bilgi verin

4. ADIM: İletişim taslağının geliştirilmesi

Konuyu ve iletişim
ihtiyacını özetleyen
durum analizi

Ekibinizin neyi
başarmak istediğini
kısaca açıklayan bir
iletişim hedefi veya
hedefleri

Konuyla ilgili temel
kavramları açıklayan,
genellikle üç ila dört
arası temel temalar

Hedef kitlenizin
demografik özelliklerini
keşfedin; bu, dil
engellerini, ulaşım
ihtiyaçlarını ve hedef
kitleyle etkili bir şekilde
iletişim kurabilmek için
aşılması gereken diğer
zorlukları belirlemenize
yardımcı olacaktır.

Kısa ve uzun vadede
ulaşılacak hedefler
veya kilometre taşları
belirleyin

5. ADIM Örnek Uygulamalar

İngiltere – Bristol Enerji Ağları

Bristol, karbon nötr hedefleri doğrultusunda yerel toplulukları enerji dönüşüm sürecine dahil etmek için yenilikçi projeler başlatmıştır. Bristol Enerji Ağları (Bristol Energy Networks), yerel halkın kendi topluluk enerji projelerini geliştirmesini teşvik eden bir yapıdır. Bu ağ sayesinde vatandaşlar, yenilenebilir enerji üretimi, enerji verimliliği ve topluluklara özel enerji kooperatifleri oluşturma gibi alanlarda aktif olarak yer almaktadır. Örneğin, Bristol’de bazı mahallelerde topluluklar, kendi güneş panellerini kurarak hem elektrik ihtiyaçlarını karşılamakta hem de enerji maliyetlerini düşürmektedir. Bristol Energy Networks, **yerel etkinliklerde stantlar kurarak enerji projeleri hakkında bilgi verir ve halktan geri bildirim toplar.** Ayrıca **mahalle bazında düzenli olarak toplantılar ve çalıştaylar organize eder.** Bu etkinliklerde, vatandaşlar kendi ihtiyaçlarını, beklentilerini ve projelere dair fikirlerini paylaşma imkânı bulur.

5. ADIM Örnek Uygulamalar

Hollanda – Amsterdam İklim Konseyleri

Amsterdam’da, karbon nötr hedefleri doğrultusunda İklim Konseyleri kurulmuştur. Bu konseylerde, vatandaşlar ve yerel yönetim temsilcileri birlikte çalışarak sürdürülebilir enerji projelerini ve karbon azaltma stratejilerini geliştirmektedir.

Konsey toplantılarında, halkın görüş ve önerileri dinlenir ve projeler bu doğrultuda şekillendirilir. Ayrıca, vatandaşlara yönelik **düzenli eğitimler ve atölye çalışmaları** düzenlenerek iklim değişikliği ve enerji tüketimi konusunda bilinçlenmeleri sağlanır. Bu sayede, Amsterdam halkı, karbon nötr hedefleri doğrultusunda kent planlamasında aktif rol oynamaktadır.

5. ADIM Örnek Uygulamalar

İsveç – Stockholm Royal Seaport Kentsel Dönüşüm Projesi

Stockholm Royal Seaport Projesi, İsveç'in karbon nötr kent hedefleri doğrultusunda tüm paydaşların dahil olduğu **büyük bir kentsel dönüşüm projesidir**. Projede, *yerel yönetim, enerji şirketleri, inşaat sektörü, üniversiteler ve topluluk temsilcileri bir araya gelerek sürdürülebilir bir kentsel alan geliştirmektedir*. Örneğin, Vattenfall enerji şirketi bölgenin enerji ihtiyacını karşılamak için yenilenebilir enerji çözümleri sunarken; yerel yönetim yeşil altyapı yatırımları yapmakta, üniversiteler ise bu alanlarda araştırmalar yürütmektedir. Proje, kentsel planlamada karbon nötr hedeflerin nasıl tüm paydaşların katkısıyla sağlanabileceğine dair başarılı bir örnektir.

5. ADIM Örnek Uygulamalar

ABD – San Diego 100% Temiz Enerji Koalisyonu

San Diego’da kamu sektörü, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları bir araya gelerek 100% Temiz Enerji Koalisyonu kurmuştur. Bu koalisyon, kentin 2035 yılına kadar tamamen yenilenebilir enerjiye geçişini sağlamak için çalışmaktadır. San Diego Belediye Başkanı'nın başkanlığında yürütülen projede, **enerji şirketleri, teknoloji firmaları, üniversiteler ve topluluk örgütleri yer almakta ve projeye katkı sağlamaktadır.** Örneğin, teknoloji firmaları akıllı enerji sistemleri geliştirirken, yerel üniversiteler araştırma desteği sağlamaktadır. Bu koalisyon, **tüm paydaşların birlikte çalışarak bir kentte yenilenebilir enerji dönüşümünü nasıl hızlandırabileceğini** gösteren etkili bir örnektir.

5. ADIM Örnek Uygulamalar

Nilüfer Belediyesi – Mahalle Komiteleri

Nilüfer ilçesinde yaşayan kadınların kent yönetiminde aktif rol almalarını ve daha yaşanabilir bir şehir için katkıda bulunmalarını sağlamak amacıyla Nilüfer Kent Konseyi Kadın Meclisi kurulmuştur. Aynı şekilde, gençlerin karar alma süreçlerine katılımını artırmak amacıyla da Nilüfer Kent Konseyi Gençlik Meclisi oluşturulmuştur. Bu yapılarla birlikte, vatandaşlar kendi mahallelerindeki öncelikli hizmet ihtiyaçlarını belirleyebilmeleri ve kent yönetimine doğrudan katılmaları için 42 mahallede Mahalle Komiteleri kurulmuştur.

Nilüfer Kent Konseyi, Kadın Meclisi, Gençlik Meclisi ve Mahalle Komitelerinde alınan kararlar, doğrudan Nilüfer Belediye Meclisi'nin gündemine taşınmaktadır. Böylece Nilüferliler, kent yönetiminde doğrudan söz sahibi olmakta ve şehirle ilgili alınan kararlara doğrudan katılabilmektedirler.

6. ADIM İzleme

Katılım süreçlerinin etkinliğini ve verimliliğini ölçmek için kullanılabilir **göstergeler**;

1. Toplum Katılımı ile İlgili Göstergeler

- Toplantılara Katılım Oranı:** Planlanan toplantıların sayısı ile fiilen katılan kişi sayısı oranı. Örneğin, aylık katılım oranı % olarak ifade edilebilir.
- Anket veya Geri Bildirim Oranı:** Anket veya geri bildirim formlarını dolduran kişi sayısı / toplam katılımcı sayısı oranı. Bu, katılımcıların projeye dair geri bildirim vermeye ne kadar istekli olduğunu ölçer.
- Farkındalık Etkinliklerine Katılım Sayısı:** Toplum bazında düzenlenen farkındalık etkinliklerine katılan kişi sayısı. Hedeflenen katılım sayısı ile fiili katılım sayısı arasındaki fark, bu etkinliklerin çekiciliğini gösterir.
- Eğitim Programlarına Katılım Oranı:** Planlanan eğitim veya atölye çalışmalarına katılan kişi sayısı / davet edilen kişi sayısı. Bu oran, eğitim programlarının topluma ulaşma başarısını gösterir.

2. Paydaş Katılımı ile İlgili Göstergeler

- Farklı Sektörlerden Katılımcı Sayısı:** Projeye dahil olan paydaşların sektörel dağılımı (örneğin, kamu sektörü, özel sektör, STK, akademi). Her sektör için katılımcı sayısı ayrı olarak izlenebilir.
- Karar Alma Sürecine Katılım Oranı:** Projedeki toplantılara veya karar alma süreçlerine katılan paydaş sayısı / toplam paydaş sayısı. Bu, karar süreçlerinde aktif olan paydaş sayısını ölçer.
- İş Birliği Sayısı:** Proje kapsamında kurulan resmi iş birliği anlaşmalarının veya mutabakatların sayısı. Örneğin, bir yıl içinde yapılan anlaşma sayısı gibi.
- Finansal Katkı Sağlayan Paydaş Oranı:** Projeye finansal katkı sağlayan paydaş sayısı / toplam paydaş sayısı oranı. Bu, projeye ekonomik destek veren paydaşların oranını gösterir.

6. ADIM - İZLEME

Katılım süreçlerinin etkinliğini ve verimliliğini ölçmek için kullanılabilir **göstergeler**;

3. Vatandaş Katılımı ve Etkileşimi ile İlgili Göstergeler

- Dijital Katılım Oranı:** Projeye ait çevrimiçi platformları veya sosyal medya hesaplarını takip eden kişi sayısı / hedeflenen kişi sayısı.
- Gönüllü Katılımcı Sayısı:** Proje kapsamında gönüllü olarak çalışan veya katkı sağlayan kişi sayısı. Bu gösterge, toplumun projeye ne kadar destek verdiğini ölçer.
- Erişim ve Etkileşim Sayısı:** Sosyal medya veya çevrimiçi etkinliklerdeki görüntüleme, paylaşım ve yorum sayısı gibi etkileşim sayıları.
- Eğitim Sonrası Geri Bildirim Puanı:** Eğitim programlarına katılan kişilerin eğitim sonrası verdikleri ortalama puan. Puanlamalar, eğitim programlarının kalitesini ve katılımcıların tatmin düzeyini gösterir.

4. Katılım Etkinliği ile İlgili Göstergeler

- Toplantıların Tamamlanma Oranı:** Planlanan toplantıların / düzenlenen toplantıların oranı. Bu, paydaşlar ve vatandaşlar arasındaki düzenli iletişimi izler.
- Karşılıklı Geri Bildirim Sayısı:** Proje süresince vatandaşlar ve paydaşlardan alınan geri bildirimlerin ve cevaplanan geri bildirimlerin sayısı. Bu, iletişimin iki yönlü olma oranını gösterir.
- Ortalama Katılım Süresi:** Toplantı veya etkinliklerde katılımcıların geçirdiği ortalama süre (dakika veya saat olarak). Bu, katılımcıların ilgisini ve projeye olan bağlılığını gösterir.

Süreci Güçlendiren Elementler

Kapasite Geliştirme

Katılımcı süreçlerde **kapasite geliştirme** çalışmaları, farklı paydaşların bir projeye veya girişime aktif ve bilinçli bir şekilde katılımını sağlar.

Ortaklıklar ve İşbirliği

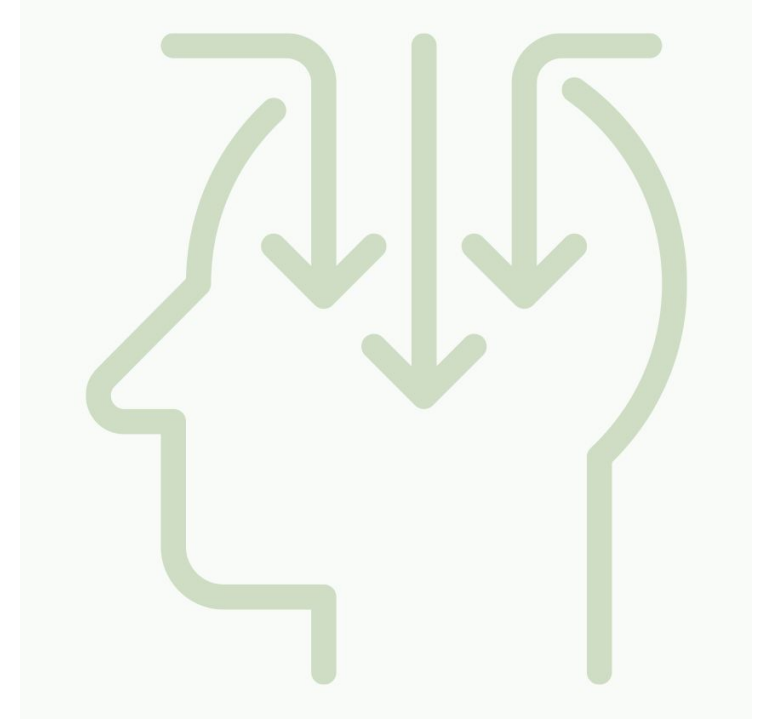
Yerel kuruluşlar ve paydaşlarla ortaklıklar oluşturmak

İletişim ve İlişkileri Korumak

Topluluk üyelerine ulaşmak için çeşitli iletişim kanallarını aktif ve sürekli olarak kullanmak

Geri Bildirim ve Değerlendirme

Geri bildirim toplamak ve katılım etkinliğini değerlendirmek

TRAINING

LEARNING

KNOWLEDGE

SKILLS

COACHING

SUPPORT

DEVELOPMENT

Soru-cevap

Teşekkürler

Dr. Melda Karademir
Dilan Cengiz